

לקראת סימפוזיון

NEW OUTLOOK

שימחה פלפן, עורך "ניו־אוטלוק", והאלוף (מיל.) מתי פלד, יו"ר, המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, קיימו באחרונה שורה של פגישות עם אנשי-ציבור ואינטלקטואלים מן הגדה והרצועה, מכל גווי הקשת הפוליטית, ביניהם ראשי-ערים, שרים לשעבר, עיתונאים ובעלי מיקצועות חופשיים, והזמינו אותם להשתתף בסימפוזיון הבינלאומי אשר ייערך ב-27 באוקטובר בווינגטון. לסימפוזיון זה עומדים לבוא אנשי-ציבור ישראליים, מדינאים ואינטלקטואלים ידועים מאירופה ומארצות-הברית.

פלפן ופלד הזימו את הטענה שהופצה בחוגים מסויימים, שהסימפוזיון נועד, כביכול, לתמוך בתוכנית-האוטונומיה מיסודו של מנחם בגין ולגבש הנהגה פלסטינית כאלטרנטיבה ל"אש"ף. הם הדגישו כי הבסיס להזמנות היה העיקרון של הכרה בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני, והכרה בזכות קיומה של ישראל. לסימפוזיון הזמנו רק ישראלים המתנגדים לסיפוח הגדה והרצועה, להמשך השליטה על מיליון ערבים, השוללים את מדיניות ההתנחלויות והפקעת האדמות, והמתנגדים לתוכנית האוטונומיה הפרסונלית של הממשלה, המיועדת לשתום את הוגולל על זכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני. מאידך הזמנו אישים ערביים ופלסטיניים, הידועים כתומכים בפיתרון הבעיה הפלסטינית בדרך של הגדרה עצמית, תוך הכרה בקיומה של מדינת-ישראל ודרישים בשלום איתה.

ההזמנות, הן לישראלים והן לפלסטינים, נשלחו על בסיס אישי, ולא על בסיס ייצוגי כלשהו. הסימפוזיון יאפשר חילוף-דעות חופשי על בעיות עקרוניות, כפי שהיה במיפגש האחרון של אישים ישראליים ופלסטיניים שהתקיים, לפני שנה, בירושלים, שבו השתתפו אישים מן הגדה והרצועה וביניהם מוחמד מילחם, עזיז שחאדה, ד"ר חיידי עבדאל-שאפי, ד"ר נאפו זואל, אנוור נוסיה, אליאס פריג, איברהים דקאק וד"ר חאתם אברזאלה. בימים הקרובים עומד להופיע דו"ח מלא על פגישה זו, בצורת חוברת בשם "כאשר אויבים מעזים לשוחח".

פלד ופלפן הבהירו, בראיון שנתנו לעורך "אליפג", מאמון אל-סייד, כי "ניו־אוטלוק" מודע מזמן לעובדה שהאוכלוסיה הערבית בגדה וברצועה רואה עצמה כחלק בלתי-נפרד של העם הפלסטיני, מתנגדת בכל תוקף לפיתרון השם חיץ בינה לבין שאר חלקי העם הפלסטיני, ומכירה באש"ף כבנציגות יחידה ובלעדית של העם הפלסטיני.

"ניו־אוטלוק" גורס כי פתרון מלא וצודק של הבעיה הפלסטינית אפשר יהיה להשיג רק במשאומותן בין ממשלת ישראל ובין הנהגה של העם הפלסטיני. לפתרון הסימפוזיון הוא לברר אם — ובאילו תנאים — יכול משאומותן כזה להתפזר, ומה הם העקרונות שיבטיחו את הצלחתו.

על השאלה האם, "ניו־אוטלוק" מוכן להיפגש עם אש"ף, ענו הדוברים כי חלק ניכר מעורכיו, וכן מן המישלחת שתצא לווינגטון, אכן מוכנים לפגישות כאלה, ואף קיימו כולן בעבר. חלק אחר מסתייג מפגישות כאלה, ואולם כל המערכת עומדת על נוסחת ש-ט-ו-י-ב, הגורסת שיש לנהל משאומותן עם כל גורם פלסטיני המוכן לדון על פיתרון המבוסס על ההכרה במדינת-ישראל ונטישת השימוש באלומות.

על השאלה למה מתקיים הסימפוזיון בווינגטון, ענו הדוברים כי חוגים חשובים ביהדות ארצות-הברית, המתנגדים למדיניות ההתנחלויות וסיפוח-הגדה לישראל, הזמינו את "ניו־אוטלוק" להופיע בארצות-הברית, כדי להפגין שהן בישראל והן ביהדות ארצות-הברית יש התנגדות נמרצת ומקיפה למדיניות מסוכנת זו.

ד"ר מתתיהו פלד

על ספרו החדש

של יבי

"נגד"

שלוש פנים מוצא אני בכתיבתו של יבי. הוא לוחם ללא לאות למען ערכים חברתיים-מדיניים יסודיים; הוא ספקן המתבונן לא אחת במתרחש סביבו ומשלח בחברה היצי סרסוקס צורבים; אך מעל לכל הוא משורר חד חושני שלשונו עשירה וכובשת. נראה כי לא קל לכל שלושת ה"יבים" לדור בכפיפה אחת ולהתחלק שווה בשווה בעולמם. המעורב שבכולם הוא המשורר המפנה מקום בקלות יתרה ללוחם ולספקן — אך אולי יוצאת החברה הישראלית נשכרת מכך. כי מה שדרוש לה ביותר היום הוא הלוחם ללא לאות להצלת נשמתה, המזכיר לה חזור והזכר כי התהום אליה היא מתגלגלת אכן מצויה שם בתחתית הדרך ולועה פעור.

הנה כמה מבליסטרותיו של הלוחם: "חוכמת המלצר הפשוט / האנטי פשיסט ששמו מרסל / מקפה, כסית" / עולה על שאר רוחו / של האקדמאי / המכובד המסובסד / והמוסד"י. או: "אם להיות / גרורה גלויה / של ארצות הברית / מדוע / לא להיות שם". או: "בשם איזה / דגם מוסרי / בשטחים הכבושים / יורים בתלמידים". והנה הספקן: "תלמידות התלמידים / תמורת אתננים / אהבים מתנים". או: "בשנות החמישים / ההפגנות המעמדיות / (לחם עבודה) / והכמהות לשלום / היו יוצאות מרחוב ברנר / בתל-אביב / היום הן מתכוזות / בכיכר מלכי ישראל / אליהן באות ובאים / בתנאי / שיש מקום חניה". והרי המשורר:

ארץ ישראל לא רחוק מנגד קרוב גוונך / תמר נוי קומתך זוהר זרוע מעליך אמירת צמרות / הנך צופה ומצפה בגשמים ששרו מכתפי הימים / הזורמים והשוקעים באשמורות החורש היית לכרית ולקרת / ברכי העמקים נשאך מעמל וממרד / בין השבילים המסודרים / אדמתך בדמנו / מצל שלומך הלכנו אל שמש נפשנו חושניו הפראים והפוריים / מחושלים ממשאבי אדם / פרח אדום / כבני-חורין קטפנו אותך. שירי אהבת ארץ ישראל הם היפים שבשיריו של יבי. אמנותו של מנשה קדישמן מלווה את הספר.

במדינה

פרשות

לאן ועלמה הפלאטינה

דווקא בבית-הסוהר

מצא חייזר און קשבת,

אך אזוי בכך היה אסונו

גופה ערופת ראש, מבתורת לחתיכות כשהשליד שבור כולו, נתגלתה ב-24 בינואר 1972 על מסילת הברזל ליד חיפה. מכאן מתגלגלת עלילה בלשית שרק מלכת המיסטורין, אגטה כריסטי, היתה יכולה לדמיין.

אלי מולסון (19), עירי ברק, השתחרר באותו בוקר מכלא 6, אחרי 28 ימי מחבוש. אלי הוא יליד מרוקו שעלה ארצה עם אמו זמן קצר קודם לכן. אמו נפטרה, ואחיו הבכור, עמרם, התעלם ממנו. על אף תאונת-עבודה קשה שאירעה לו במרוקו ושבעיקבותיה עבר ניתוחים רבים, התיקל לצה"ל. בניתוחים הללו, כך נאמר לו, הושטלו בגופו חתיכות פלאטינה יקרות ערך. הוא העריך אותן בשני מיליון לירות.

בחור עירי, חסר השכלה וחברה, התיקל בגלגל בין יחידות הצבא כאבן שאין לה הפוכין. קצינת-הסעד, הקב"נית (קצינת בריאות-הנפש) המפקדים וכל השאר התייחסו אליו כמו אל עוד חייל, חסר ייחוד. במאמץ לזכות בתשומת-לב ערק מהצבא, נתפס ונשלח ל-28 ימי מחבוש. בבית הכלא ניסה פעמיים להתחוך את ורידיו בי סכיני-גילוח אולם גם נסיונות אלה נראו יותר כניסיון למשוך תשומת-לב מאשר רצון כן למות. והעובדה היא כי החתכים היו שטחיים ולא סיכנו את חייו.

אחרי ניסיון ההתאבדות בדק אותו הר פסיכיאטר של הכלא, ד"ר יעקב טרכס. בשיחה הראשונה מצא אותו מדוכדך ור מסרב לשתף פעולה. ולחוקר מצ"ח שחקר אותו על ניסיון ההתאבדות סיפר אלי כי רצה למשוך תשומת-לב הצבא לבעיותיו. תריסר השעות האחרונות, באופן מזור מצא לראשונה בתא-הכלא חברת בני-אדם שהזמינו לדבריו. חבריו תאל לא יכלו לפנות לזרעם, והיו קהלי-שמעיה סק רן לסיפורי הפלאטינה. "אני שווה שני מיליון לירות", התברבר בפניהם. והידעה על "האיש השווה מיליונים" הסתובבה בבית-הכלא. נראה שהכרת האסירים בי ייתודו גרמה לו סיפוק. בפעם הראשונה הפך "מישהו" שמדברים ומתעניינים בו. כאשר בדק אותו הפסיכיאטר בשנית, אחרי שבוע, היה אלי ממש אדם חדש.

הוא הירבה לדבר, שיתף פעולה עם הרופא, וסיפר לו בצרפתית את כל צירי תיו. הרופא לא גילה אצלו כל סימנים של מחלת-נפש. נראה היה שגם דכאונו עבר. הוא סיפר גם לרופא על הפלאטינה שבגופו.

ב-24 בפברואר, בערך בשעה עשר ב-בוקר, שוחרר אלי מולסון מכלא 6. בידו היה הקיטבג הצבאי וצו להתייצב ביחיד דתו עד שעה ארבע אחרי-הצהרים. עוד ששה חיילים השתחררו עימו.

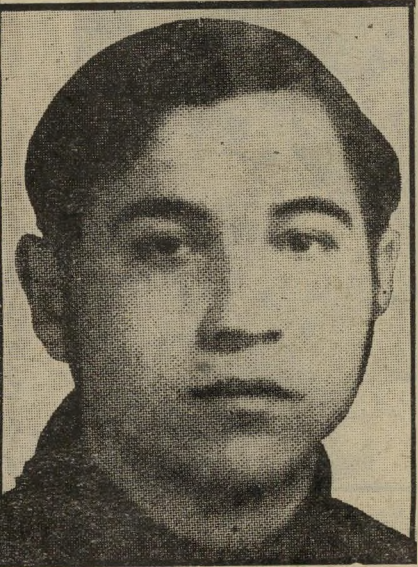
מה קרה אותו במשך שעות אלה לא נתברר מעולם. לאן פנה? האם היה עימו מי מהחיילים שהשתחררו? כל זה לא נודע עד היום. גופתו המרוטשת נמצאה אחרי 12 שעות על מסילת-הברזל ליד בית-החרושת חישולי כרמל. הקרוב לבית-הסוהר.

נהג הקטר של הרכבת הלילית לתל-אביב שמע חבטה ליד חישולי כרמל, ור כאשר עצרה הרכבת בעתלית, בדק ומצא כתמי-דם על הקטר. הוא הזעיק מישטרה וכך נתגלתה על הפסים גופתו של אלי. מי שטרתי-ישראל אספה את חלקי הגופה והעבירה אותם למכון הפתולוגי. הקיטבג והתודות הצבאיות שנמצאו במקום העידו כי הנפטר הוא חייל, והחקירה הועברה למישטרה-הצבאית. מיכתב נמצא בקיטבג, בג, אשר בו התלונן מולסון על חייו, נחשב כמיכתב התאבדות, ותיקתה-חקירה נסגר במהירות במסקנה שאלי התאבד.

בחקרו חיילים אחדים, ישיבו עימו נתא והעידו על נסיונות ההתאבדות שלו. נחקר הפסיכיאטר הצבאי, קצינת-הסעד, וכולם העידו על תלונותיו, בדידותו, ומצבו הר נפשי הרעוע. המסקנות היו בלתי-נמנעות. בחקירה שאחרי המוות לא נמצאו כל חיבורי מתכת בגופה. העצמות היו מרוסקות בצורה ברוטאלית. המישטרה הצבאית לא ייחסה לו חשיבות לסיפור ה-פלאטינה, ואיש לא נחקר על כך. גם

שאר האנשים ששוחררו עימו באותו בוקר לא נחקרו. מעשיו ב-12 שעותיו האחרונות נותרו לוטים בערפל.

מתלפן אלמוני. אחיו, עמרם, המבוגר ממנו בשנים רבות נתקף מוסרי-כליות ככד כאשר נודע לו על מות אחיו. הוא פנה לעורך-דין וביקש לחדש את החקירה ו-להעבירה לפסים אחרים. האם לא יתכן שמישהו בעל דמיון חלוני, שולהב מסי-פוריו של הצעיר המתברבר, על האוצר



הרון מולסון

חיי בדיות שהסתיימו ברצח

הטמון בגופו? האם יש אפשרות שנעברה עבירה, ומישהו הרג את מולסון וחיטט ב-גופתו כדי למצוא את המתכת היקרה, ו-אחר-כך רוק את הגופה מתחת לרכבת? למרות פניות של עורך-הדין ישעיהו הירש לא פתחו שילטונות הביטחון ב-חקירה נוספת.

בחודש יוני השנה כתב יוסי ברא, במוסף יום הששי של מעריב, כתבה מלאה על אלי מולסון ונסיונות מותו. הוא סיפר את הסיפור המפורט, חקר במיסמכים הצבאיים ואף קיבל חוות-דעת מד"ר בוריס קונפורט, טי, הרופא קבע שאם אומנם נפצע מולי-סון, כפי שפורט במיסמך רפואי ממרוקו, סביר להניח כי היו בגופו חיבורי-מתכת. הרופא אף ציין כי חיבורים כאלה חייבים היו להתגלות בבדיקה שאחרי המוות, אלא אם כן רוסקו העצמות כליל.

תגובה אחת מזורה היתה על הכתבה. אדם שסרב להודות טילפן גם ליוסי בר וגם לעורך-הדין הירש ושוחח עימם על ליל המיקרה. הגבר בעל גימט הקול המיזרחית אמר לעורך-הדין שאינו רוצה להודות מאחר שהיה מעורב פעם ברצח בחדרה, והוא יודע שקשה לצאת מעניינים כאלה. לדבריו, נמצא עקב עבודתו ליד מקום המיקרה באותו לילה. הוא לא ראה את התאונה עצמה, אך נוכח במקום כאשר הופיעה המישטרה, ראה אותם עושים מלאכתם ברשלנות וטען שקבעו מראש, שהאיש התאבד.

הסדר אחרון. לדברי עורך-הדין הירש נודע לו כי שלושה מהחיילים שהשתחררו באותו בוקר חיכו לאלי ליד השער והלכו עימו. בית-הכלא נמצא במקום מבודד, ויש צורך ללכת משם כברת דרך, כדי להגיע לכביש ראשי ולתפוס טרמפ.

לעמרם מולסון אין כל משאבים כספיים. אין הוא יכול לפנות לבית-החולים במרוקו שבו נערך הניתוח ולהשיג תיאור מדוייק של המתכת שהושטלו בגופו של אחיו. אין לו גם כסף כדי לפנות לרופאים עם תוצאת הניתוח שאחרי המוות ולאמת ל-פיהן את המיסמכים ממרוקו.

צה"ל, שגייס את מולסון לשורותיו תוך ידיעה על בעיותיו הגופניות והנפשיות ועל בדידותו בארץ, הייב לו לפחות את החסד האחרון של בדיקה יסודית של נסי-בות מותו.

מאחר שהצבא לא פתח בחקירה כזו, פונה העולם הזה מעל דפים אלה לקורר איו, אם מישהו מהם יודע דבר על שעותיו האחרונות של אלי מולסון או יכול להטיל אור על חבריו לכלא, ואם מי מהם התעניין באופן מיוחד בחיבורי הפלאטינה בגופו של אלי, אנא התקשרו עם המערכת.